

ZAÑGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

№ 2 (283) 2025

Кеңес Жалмұханбетов
Өнегелі өмір.....5

БАСТЫ ТАҚЫРЫП

Алқабилер соты: тарихы,
тәжірибесі, түйткілдері

ТЕМА НОМЕРА

Суд присяжных: история, судебная
практика, актуальные вопросы 51

Судьяның кәсіби қызметін бағалау әдістемесіне түзетулер енгізілді

Жоғарғы Сот Төрағасы Асламбек Мерғалиев жоғары сот органының кезекті жалпы отырысын өткізді.

Отырыс барысында Жалпы және кеңейтілген жалпы отырыстардың Регламентіне түзетулер, сондай-ақ Судьяның кәсіби қызметін бағалау әдістемесінің жобасы қаралды.

Қатысушылар алдында сөйлеген сөзінде А.Мерғалиев заңнамадағы түзетулер Регламентке өзгерістер енгізу қажеттігін атап өтті. Атап айтқанда, қызметтік міндеттерін тиісінше орындамағаны үшін тәртіптік іс жүргізу аясындағы олардың әрекеттерін тексеру үшін соттардың және алқалардың төрағаларына қатысты материалдарды Сот жюриіне беру туралы сөз болды. Сондай-ақ, Сот жюриіне сот істерін қарау кезінде заңды өрескел бұзғаны үшін облыстық соттардың, алқалар төрағаларын, Жоғарғы Соттың судьяларын немесе алқалар төрағаларын тәртіптік жауапкершілікке тарту немесе тартпау туралы ұсыным беру мүмкіндігі қаралды.

Бұдан басқа, Регламентке түзетулердің қажеттігі кассациялық соттардың құрылуына, Сот жюриінің және Сот төрелігінің сапасы жөніндегі комиссия құрамының өзгеруіне де байланысты туындады.

Жоғарғы Соттың судьясы, Сот төрелігінің сапасы жөніндегі комиссияның төрағасы Арыстанбек Стыбаев Судьяның кәсіби қызметін бағалау әдістемесіне енгізілген өзгерістер сот төрелігін жүзеге асыруға байланысты емес бірқатар өлшемшарттарды алып тастайтынын (моральдық және іскерлік қасиеттер, соттан тыс жұмыс жүктеме), өйткені олар басқа сот органдарының, яғни Сот жюриі, Әдеп жөніндегі комиссия, жалпы отырыс функцияларын қайталайтынын атап өтті. Бұл Комиссияға негізгі көрсеткіш – сот төрелігін сапалы жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Жаңартылған Әдістемеге сәйкес, Судьяның кәсіби қызметін бағалау келесі өлшемшарттар бойынша жүзеге асырылатын болады: кәсіби білімі және оны істерді қарауда қолдана білуі; сот қызметінің нәтижелері.

Барлық сандық көрсеткіштер арнайы статистикалық ІТ-модулімен автоматты түрде жасалады. Құжат Жоғары Сот Кеңесімен келісілген, судьялармен пысықталған, бұл ретте келіп түскен барлық ұсыныстар ескерілген. А.Стыбаев атап өткендей, Сот төрелігінің сапасы жөніндегі комиссия жыл сайын барлық сатыдағы 400-ден астам судьяның қызметіне бағалау жүргізеді. 2019 жылдан бері 2416 судья кәсіби бағалаудан өтті.

Талқылау қорытындысы бойынша отырысқа қатысушылар енгізілген түзетулерді бекітті. Жаңартылған құжат Жоғарғы Сот сайтының «Заңнама» бөлімінде жарияланады.

ZAINGER

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰҚЫҚ ЖАРШЫСЫ
ВЕСТНИК ПРАВА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ

Әмір Досжан Сарманқұлұлы

Қазақстан Республикасы
Судьялар одағының Төрағасы
Председатель Союза судей
Республики Казахстан

Мерғалиев Асламбек Амангелдіұлы

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының Төрағасы
Председатель Верховного Суда Республики Казахстан

Азимова Эльвира Әбілхасымқызы

Қазақстан Республикасы
Конституциялық Сотының Төрағасы
Председатель Конституционного Суда
Республики Казахстан

Асыллов Берік Ноғайұлы

Қазақстан Республикасының Бас прокуроры
Генеральный Прокурор Республики Казахстан

Сәрсембаев Ерлан Жақсылықұлы

Қазақстан Республикасының Әділет министрі
Министр юстиции Республики Казахстан

Түймебаев Жансейіт Қансейітұлы

Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың
басқарма төрағасы-ректоры
Ректор КазНУ им. аль-Фараби

Сыдықов Ерлан Бәтташұлы

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық
университетінің ректоры
Ректор Евразийского национального
университета им. Л.Н.Гумилева

- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЖОҒАРҒЫ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ СОТЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БАС ПРОКУРАТУРАСЫ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
- ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ
ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
- ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
- Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Борчашвили Исидор Шамилович

з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Қылмыстық құқық»
бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Уголовное право»

Елубаев Жұмагелді Сәкенұлы

з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Инвестициялық құқық»
және «Жер қойнауы жөніндегі құқық» бөлімдерінің
жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Инвестиционное
право» и «Право о недрах».

Қоғамов Марат Шекішұлы

з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Қылмыстық процесс»
бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Уголовный процесс»

Мельник Роман Сергеевич

з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Әкімшілік құқық және
әкімшілік іс жүргізу» бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Административное
право и административный процесс»

Мороз Светлана Павловна

з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Жеке құқық»
бөлімінің жауапты редакторы
Ответственный редактор раздела «Частное право»

Подопригора Роман Анатольевич

Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының
судьясы / Судья Конституционного Суда Республики
Казахстан
З.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф./ «Әкімшілік құқық» бөлімінің
жауапты редакторы / Ответственный редактор раздела
«Административное право»

Сүлейменов Майдан Күнтуарұлы

з.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф., «Жеке құқық»
бөлімінің бас редакторы
Главный редактор раздела «Частное право»

Ударцев Сергей Федорович

Қазақстан Республикасы Конституциялық Сотының
судьясы / Судья Конституционного Суда Республики
Казахстан
З.ғ.д., проф./ д.ю.н., проф./ «Конституциялық құқық»
бөлімінің жауапты редакторы / Ответственный редактор
раздела «Конституционное право»

Журнал Қазақстан Республикасы Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде тіркелген. Тіркеуге қою туралы №2158-Ж, куәлік 2001 жылы 25 шілдеде берілді.

ҚҰРЫЛТАЙШЫ

«Қазақстан Республикасы Судьялар одағы» РҚБ

ШЫҒУЫ ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

Бас редактор: **А.К. Беркімбаева**
Дизайн және беттеуші: **Г.А. Джаббарова**

Редакцияның мекен-жайы:
050050, Алматы қ., Ақкент ш/а, 32.

Материалдарды zanger-press@mail.ru электронды почтасына жолдау керек.

Фотосуреттер ашық ақпарат көздерінен алып қолданылды.

«Print House Gerona»
баспаханасында басылды
Алматы қаласы,
Помяловского к-сі, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.

Теруге берілген күні

04.02.2025 ж.
А-4 форматы қағазы жылтыр,
офсеттік баспа,
Таралымы: 2993 дана
№ 139 тапсырыс

Журнал зарегистрирован
в Министерстве культуры,
информации и общественного
согласия Республики Казахстан.
Свидетельство о постановке на учет
№ 2158-Ж от 25 июля 2001 г.

УЧРЕДИТЕЛЬ

РОО «Союз судей
Республики Казахстан»

ВЫХОДНЫЕ ДАННЫЕ

Главный редактор: **А.К. Беркімбаева**
Дизайн и верстка: **Г.А. Джаббарова**

Адрес редакции: 050050
Республика Казахстан.
г. Алматы, мкр. Ақкент, д.32.

Материалы присылать
по адресу: zanger-press@mail.ru

Нарушение авторских прав и смежных прав предусматривает ответственность в соответствии с законами РК. Мнения и взгляды, содержащиеся в данном журнале, могут не совпадать с официальной позицией редакционной коллегии журнала и отражают авторскую точку зрения. Используются фотоматериалы из открытых информационных источников.

Отпечатано в типографии

«Print House Gerona».
Адрес: г. Алматы, ул. Помяловского, 28 а.
Тел.: +7 (727) 250 47 40.
Сдано в печать: 04.02.2025 г.
Формат А-4. Бумага мелованная,
печать офсетная, 5,5 п.л.
Тираж: 2993 экз.
Заказ № 139

МАЗМҰНЫ / СОДЕРЖАНИЕ

СОТ БИЛІГІ / СУДЕБНАЯ ВЛАСТЬ

Ернар Түсіпханұлы

Би аға 5

Маргарита Одинцова

Гражданский процесс: роль совещательной комнаты
и оглашения решения суда 8

Гүлнәр Джаппарова

Кейінгіге тағылым беру – алдыңғы буынның парызы 11

Ләззат Баян

Осознание высокой конституционной функции
судебной власти..... 15

Айгүль Кенжебаева

Кто поможет судам? 19

Марат Когамов

Уголовно-процессуальный статус следственного судьи:
отдельные пожелания к действующей регламентации
и резервам совершенствования 27

Бауыржан Лесбаев

«ZANGER» футбол клубының құрылуы командалық
рухты нығайтады..... 30

ӘКІМШІЛІК ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ІС ЖҮРГІЗУ

АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО И АДМИНИСТРАТИВНЫЙ ПРОЦЕСС

Гульназа Толеуханова

Некоторые аспекты судебного механизма защиты прав
человека через призму рассмотрения административных дел
по оспариванию решений, действий (бездействия) судебных
исполнителей 33

Роман Мельник, Фархад Камалов

Организация и процедура кассационного обжалования
по Кодексу Республики Казахстан «Об административных
правонарушениях» требуют системного улучшения 36

АЗАМАТТЫҚ ІС ЖҮРГІЗУ / ГРАЖДАНСКИЙ ПРОЦЕСС

Бахтиер Журабаев

Мердігерлік шартының ерекшелігі 42

Зульфия Сагингалиева

О восстановлении платежеспособности
и банкротстве граждан Республики Казахстан 47